

ปัญหาหลักเกณฑ์การสอบสวนความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐ

และบทลงโทษทางปกครอง¹

พันทิพา ไพรธัญ²

ความผิดวินัย คืออะไร

ในระบบการตรวจเงินแผ่นดินของไทย เมื่อพบการกระทำความผิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่ส่งเรื่องไปให้ผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำความผิด หรือ เจ้าพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะไม่มีส่วนในการพิจารณาโทษผู้กระทำความผิดแต่ประการใด ซึ่งผู้กระทำความผิดอาจได้รับโทษทางอาญา ทางแพ่ง หรือทางวินัยนั้น ขึ้นอยู่กับการพิจารณาวินิจฉัยของผู้บังคับบัญชา หรือองค์กรตามกระบวนการยุติธรรม การปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงเป็นเพียงหน่วยงานตรวจสอบ โดยปราศจากอำนาจลงโทษผู้กระทำความผิดโดยตรง เป็นเหตุให้หน่วยรับตรวจขาดความเข้มงวดต่อกระบวนการตรวจสอบการบริหารงบประมาณแผ่นดิน ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้เกิดแนวคิดในการจัดตั้งคณะกรรมการที่จะทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยในกระบวนการวินัยทางงบประมาณและการคลังขึ้น โดยนำรูปแบบมาจากศาลวินัยทางงบประมาณและการคลังของประเทศฝรั่งเศส เพื่อพิจารณาความผิดและกำหนดโทษปรับทางปกครองแก่ผู้กระทำความผิด

ทั้งนี้ การพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง และคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลัง ศาสตราจารย์ ดร.อมร จันทรมบูรณ์ ได้นำระบบวิธีพิจารณาระบบได้ส่วนซึ่งใช้ศาลปกครอง ศาลบัญชี และศาลวินัยทางงบประมาณและการคลัง ของประเทศฝรั่งเศสมาประยุกต์ใช้กับระบบวิธีพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังของไทย ปรากฏตาม

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาหลักเกณฑ์การสอบสวนความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐและบทลงโทษทางปกครอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศร เลิศธรรมเทวี และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย ศิริสมบูรณ์เวช และ รองศาสตราจารย์ ดร.รติชัย รตทอง

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 20 วรรค 3 กำหนดว่า “วิธีพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง จะต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ คนหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบผู้รับผิดชอบ มีหน้าที่ในการทำสำนวนรวบรวมข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นโดยอิสระแก่คณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลัง”

โดยระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการพิจารณาวินัยความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2562 มีขั้นตอนในการดำเนินการสอบสวนพิจารณาความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐ และกำหนดอัตราโทษปรับทางปกครองดังนี้

1. ขั้นรับพิจารณา
2. ขั้นสอบสวนหาข้อเท็จจริง
3. ขั้นคณะกรรมการพิจารณา
4. ขั้นวินิจฉัยชี้ขาด
5. ขั้นบังคับตามคำวินิจฉัย

รวมทั้งการกำหนดอัตราโทษปรับทางปกครอง ซึ่งได้กำหนดไว้ 4 ขั้น ประกอบด้วย

โทษชั้นที่ 1 ปรับไม่เกินเงินเดือน 1 เดือน

โทษชั้นที่ 2 ปรับเท่ากับเงินเดือน 2 เดือน ถึง 4 เดือน

โทษชั้นที่ 3 ปรับเท่ากับเงินเดือน 5 เดือน ถึง 8 เดือน

โทษชั้นที่ 4 ปรับเท่ากับเงินเดือน 9 เดือน ถึง 12 เดือน

ปัญหาของการสอบสวนความผิดวินัย คืออะไร

1. ปัญหาหลักเกณฑ์ในการสอบสวนความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐ

ในอดีตอำนาจในการพิจารณาและดำเนินการตรวจสอบตลอดจนสั่งลงโทษเกี่ยวกับความผิดวินัยการเงินการคลังเป็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. 2544 และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวิธีพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. 2544 ซึ่งคณะกรรมการ

ตรวจเงินแผ่นดินออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการรับเรื่อง การพิจารณา การวินิจฉัยชี้ขาดตลอดจนการสั่งลงโทษปรับทางปกครองไว้แต่ต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 มีผลทำให้ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทั้งสองฉบับดังกล่าวสิ้นผลใช้บังคับไป แต่ยังคงบัญญัติให้การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ การพิจารณาความผิดวินัยการเงินการคลังตลอดจนการสั่งลงโทษทางปกครองเป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรา 99 วรรคสองกำหนดให้การแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและการยื่นคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด ซึ่งในปัจจุบันได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ มาบังคับใช้สำหรับกรณีมีผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐแล้ว ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการพิจารณาวินิจฉัยความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2562 แต่ยังคงมีความเคลือบคลุม และไม่ชัดเจน ขาดความเป็นธรรมต่อผู้ถูกกล่าวหาในบางกรณี

2. ปัญหาบทลงโทษในทางปกครอง

ในปัจจุบันตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 ได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงโทษในความผิดเกี่ยวกับวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 98 บัญญัติว่า “โทษทางปกครอง มีดังต่อไปนี้

- (1) ภาคทัณฑ์
- (2) คำหนิโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน
- (3) ปรับทางปกครอง

ในการลงโทษทางปกครองจะลงโทษปรับเป็นเงินเกินเงินเดือนสิบสองเดือนของผู้ถูกลงโทษมิได้

ในการพิจารณาโทษทางปกครองตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิดและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น”

จะเห็นได้ว่าการเพิ่มโทษทางปกครองเป็น 3 สถาน (เดิมสถานเดียว) แต่ที่เป็นปัญหาและควรแก่การนำมาศึกษาวิจัย คือ โทษตาม “(2) คำหนีโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน” ซึ่งในส่วนนี้เห็นว่าอาจเป็นการลงโทษที่ไม่เหมาะสม และยากในการนำไปปฏิบัติ เนื่องจากการคำหนีโดยเปิดเผยต่อสาธารณชนอาจทำให้ผู้ถูกคำหนีหรือผู้ที่กระทำความผิดได้รับผลกระทบในด้านชื่อเสียงทั้งของตนเอง และอาจรวมไปถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น ครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิดที่อาจได้รับผลกระทบด้วย ที่อาจทำให้ได้รับความอับอาย ทั้งที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดด้วยแต่อย่างใด

3. ปัญหาการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางปกครอง

ในอดีตพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 19 กำหนดให้มีคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลัง มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาคดีวินัยทางงบประมาณและการคลังและกำหนดโทษปรับทางปกครองเบื้องต้นเพื่อให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาวินิจฉัยความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังในฐานะที่เป็นองค์กรสูงสุดต่อไป ตามมาตรา 15 คำวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (หรือ คำวินิจฉัยชี้ขาดความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 253 บัญญัติว่า “...ให้คดีที่พิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินัยทางการเงินและการคลังในเรื่องดังกล่าวเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง โดยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีสถานะเป็น “คำสั่งทางปกครอง” ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาตรา 5 ผู้ถูกวินัยลงโทษมีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง โดยศาลปกครองได้ดำเนินการจัดตั้งแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณขึ้นโดยเปิดทำการเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2558 ในศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้นทุกแห่ง เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีปกครองเกี่ยวกับวินัยการคลังและการงบประมาณโดยเฉพาะ

ดังนั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกวินัยชี้ขาดว่ากระทำความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังที่ต้องรับโทษปรับทางปกครอง หมายถึง โทษปรับโดยการหักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือการเรียกให้ชำระเงินตามอัตราที่กำหนด หากมีความเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมสามารถอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังดังกล่าวต่อศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองสูงสุดแผนกคดีวินัยการคลังและงบประมาณได้

ปัจจุบันระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. 2544 สิ้นผลใช้บังคับแล้วและยังไม่มีหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐ มาใช้บังคับ แต่ทั้งนี้เมื่อได้มีการประกาศบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ก็ยังคงหลักการในเรื่องของวินัยทางงบประมาณและการคลังเอาไว้ แต่มีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระสำคัญให้ครอบคลุมกับงบประมาณของแผ่นดินเพิ่มมากขึ้นและเปลี่ยนชื่อเป็น “วินัยการเงินการคลังของรัฐ” โดยให้อำนาจกระทรวงการคลังตรากฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ การกำหนดวินัยทางการเงินการคลังด้านรายได้และรายจ่ายทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐและเงินคงคลัง และการบริหารหนี้สาธารณะ ทำให้ในปัจจุบันกรณีความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จึงมีเพียงอำนาจในการพิจารณาความผิดวินัยทางการเงินการคลัง และการสั่งลงโทษทางปกครองเท่านั้น

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ฝ่ายที่อาจถูกกล่าวหาข้างขึ้นและเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาวินิจฉัยเพื่อลงโทษทางปกครอง ผู้ศึกษาเห็นควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเร่งรัดในการแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมายหรือแนวปฏิบัติเพื่อใช้บังคับเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวให้เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 โดยเร็ว ตามที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และการยื่นคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการพิจารณาวินิจฉัยความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2562 แต่ยังคงมีความเคลือบคลุม ไม่ชัดเจน จึงเห็นควรนำบทบัญญัติของหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐมาปรับใช้ตามความเหมาะสม อาทิ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) หรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นต้น และจากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานข้างต้นแล้ว ผู้ศึกษาเห็นว่าหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความใกล้ชิดเคียงและสอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมากที่สุด คือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

จากประเด็นปัญหาข้อกฎหมายข้อที่ 1 ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาต้องการทราบว่า หากจะแก้ไข เพิ่มเติมการกำหนดหลักเกณฑ์ในการสอบสวนความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐตามระเบียบ

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการพิจารณาวินิจฉัยความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2562 ควรดำเนินการไปในทิศทางและวางหลักอย่างไร ควรมีการแก้ไข เพิ่มเติมความในส่วนที่ยังมีความเคลือบคลุม หรือไม่ชัดเจน ให้มีความเหมาะสม ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ ทั้งยังสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาอีกด้วย โดยแก้ไข เพิ่มเติม ตัดทอน เปลี่ยนแปลงข้อความบางส่วนในข้อ 7 ข้อ 9/1 ข้อ 15 ข้อ 16 ข้อ 27 ข้อ 42 ข้อ 45 และข้อ 48 เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ถูกกล่าวหาตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐสามารถปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ และผู้ถูกกล่าวหาได้รับความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

และในประเด็นปัญหาข้อที่ 2 ต้องการทราบว่าการกำหนดโทษทางปกครอง ตาม “(2) คำหนี โดยเปิดเผยต่อสาธารณชน” ที่เข้าข่ายละเมิดสิทธิเสรีภาพของปัจเจกบุคคล และการจำกัดสิทธิของบุคคล สามารถดำเนินการได้มากน้อยเพียงเพียงใดภายใต้กรอบกฎหมายรัฐธรรมนูญ จึงเห็นควรตัดข้อความในบทลงโทษตาม (2) คำหนี โดยเปิดเผยต่อสาธารณชน ในมาตรา 98 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 ออกเพื่อเป็นการป้องกันผลกระทบในทางลบที่จะเกิดขึ้นกับทั้งผู้ได้รับโทษและผู้ใกล้ชิดผู้ได้รับโทษ และเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาทางสังคมในด้านอื่น ๆ ที่จะตามมาได้อีกประการหนึ่งด้วย โดยกำหนดให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

มาตรา 98 “โทษทางปกครอง มีดังต่อไปนี้”

1) ภาคทัณฑ์

2) ปรับทางปกครอง

(1) โทษชั้นที่ 1 โทษปรับไม่เกินเงินเดือน 1 เดือน

(2) โทษชั้นที่ 2 โทษปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ 2 เดือน ถึง 4 เดือน

(3) โทษชั้นที่ 3 โทษปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ 5 เดือน ถึง 8 เดือน

(4) โทษชั้นที่ 4 โทษปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ 9 เดือน ถึง 12 เดือน

ในการพิจารณาโทษทางปกครองตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมของผู้กระทำความผิด และความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิดนั้น”

รวมถึงจากปัญหาในข้อที่ 3 ต้องการทราบว่าในการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางปกครอง มีความเพียงพอ เหมาะสมหรือไม่ ซึ่งจะได้วิเคราะห์ถึงความหมาย สาเหตุและผลกระทบและเสนอแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขปัญหาต่อไป ในบทบัญญัติในการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางปกครองกรณีความผิดวินัย การเงินการคลังของรัฐ ก่อนที่จะมีการแก้ไขกฎหมายนั้น พบว่า ผู้ถูกลงโทษทางปกครองสามารถใช้สิทธิในการอุทธรณ์ได้อย่างเหมาะสมและเป็นการเปิดโอกาสในการต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ โดยสามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณ ซึ่งสามารถต่อสู้คดีได้ถึง 2 ชั้น คือ ศาลปกครองชั้นต้น และศาลปกครองสูงสุด แต่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 มาตรา 103 ที่กำหนดให้ผู้ถูกลงโทษทางปกครองสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดได้เพียงศาลเดียวเท่านั้น ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่า เป็นการกำหนดสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางปกครองที่ถูกจำกัดสิทธิของผู้ถูกลงโทษทางปกครองเป็นอย่างมาก ทั้งเป็นการบัญญัติกฎหมายที่ไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องต่อการอำนวยความสะดวก ทำให้ผู้ถูกลงโทษทางปกครองไม่ได้รับความเป็นธรรมเท่าที่ควรจะได้รับ จึงเห็นควรกำหนดให้มีการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายปกครอง โดยให้สามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น และศาลปกครองสูงสุดตามลำดับอย่างเช่นในอดีตที่ผ่านมา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะควรแก้ไขมาตรา 103 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 ที่บัญญัติว่า “ผู้ถูกลงโทษทางปกครองอาจอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับคำสั่ง” โดยให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน “ผู้ถูกลงโทษทางปกครองอาจอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองชั้นต้นได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับคำสั่ง” ดังนี้

มาตรา 103 บัญญัติว่า “ผู้ถูกลงโทษทางปกครองอาจอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับคำสั่ง”

แก้ไข ข้อความเป็น “ผู้ถูกลงโทษทางปกครองอาจอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองชั้นต้นได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับคำสั่ง”

จากการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาความวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งได้อธิบายแนวคิดทฤษฎีและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และนำมาวิเคราะห์ให้ทราบถึงสภาพปัญหาที่อาจ

เกิดขึ้นในการนำไปปฏิบัติ ผู้ศึกษาได้เสนอแนวทางแก้ไข ข้อเสนอแนะแยกตามประเด็นปัญหา และหากผู้ที่เกี่ยวข้องจะนำไปปรับปรุงแก้ไขควรพิจารณาภาพรวมทั้งกฎหมายหลัก และกฎหมายระดับรอง ซึ่งอาจมีบางประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน ทั้งยังเป็นการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชนได้มากยิ่งขึ้นไปอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

กระบวนการพิจารณาคณะวินัยวินัยทางงบประมาณและการคลัง และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน.

<http://dfmo.audit.go.th/pronouncement> .

จรัญ โฆษณานันท์. “สิทธิมนุษยชนไร้พรหมแดน : ปรัชญา กฎหมาย และความเป็นจริงทางสังคม.” (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม). (2545).

นิชาพัฒน์ รุ่งนิธิชัยวงศ์. “การควบคุมการใช้จ่ายเงินแผ่นดินตามหลักธรรมาภิบาล ภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.” วารสารกฎหมายสุโขทัยธรรมาธิราชปีที่ 29 ฉบับที่ 1 (2561).

_____. “ประกาศประธานศาลปกครองสูงสุด เรื่อง การจัดตั้งแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณในศาลปกครองสูงสุด”. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132 ตอนที่ 105 ก (6 พฤศจิกายน 2558).

_____. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. การศึกษาเรื่อง วินัยทางงบประมาณและการคลัง.

_____. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. “มาตรฐานทั่วไป เรื่อง ความเป็นอิสระและเป็นกลาง รหัส ส. 110.” กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท. (2543).

ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. 2544.

ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวิธีพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. 2544.

ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการพิจารณาวินิจฉัยความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2562.